

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา
กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร*

SCHOOL ADMINISTRATION TOWARDS HIGH PERFORMANCE
ORGANIZATION OF SCHOOL IN SOUTERN BANGKOK
GROUP UNDER DEPARTMENT OF EDUCATION

รัตนาชาติ จันทรโสภา¹ และ ฉัตรกุล เอื้อพิพัฒนานกุล²
Rattanachart Chansoda¹ and Chatkul Uapipattanakul²
¹⁻²มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
¹⁻²Rajapruk University, Thailand
¹Corresponding Author's Email: threej27@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา และ2) เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 338 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ LSD

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ โครงสร้างองค์การ การให้ความสำคัญกับผู้เรียน การมุ่งเน้นบุคลากร การบริหารจัดการองค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการนำองค์การ และ2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ยกเว้นด้านการมุ่งเน้นบุคลากร

คำสำคัญ : ผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษา องค์กรสมรรถนะสูง

* Received 7 April 2025; Revised 11 April 2025; Accepted 22 April 2025

Abstract

The objectives of this research were to 1) to study the educational administration towards high performance organization of school in southern bangkok group and 2) to compare the opinions of Educational administration towards high performance organization of school in southern bangkok group under Department of Education, classified by education level, work experience and school size. The sample consisted 338 teachers under Department of Education, were obtained by using a stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire form. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and LSD.

The research results were as follow: 1) educational administration towards high performance organization of school in southern bangkok group was at a high level in overall, ranking from the highest to the lowest mean: organization structure, emphasis on students, personnel focus, organization management, Information and communication technology and Leadership 2) the opinions of educational administration towards high performance organization of school in southern bangkok group under Department of Education, classified by education level and work experience were not difference in overall, while the differential school size was statistically significant at the level of .01 in overall, and particular aspects, except for personnel focus.

Keywords: School administrator, Educational Administration, High Performance Organization

บทนำ

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และการแข่งขันทางด้านนวัตกรรมเทคโนโลยี ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์ในทุกด้าน แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564 – 2569) ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ที่ 5 มุ่งเน้นการพัฒนาทุนมนุษย์และบริหารจัดการสู่องค์กรสมรรถนะสูง เป็นการยกระดับสถานศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ครู และผู้บริหาร ให้มีความพร้อมระดับนโยบายและปฏิบัติ เพื่อทำให้มั่นใจว่าผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ (Marc Tucker, 2019) ดังนั้นผู้บริหาร

สถานศึกษาเป็นกุญแจสำคัญในการนำพาไปสู่ความสำเร็จขององค์กร เพราะการประสบผลสำเร็จขององค์กรนั้นจำเป็นต้องมีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีประสบการณ์สามารถจูงใจผู้ร่วมปฏิบัติงาน และมีความทุ่มเทให้กับการพัฒนาองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ (นพพล ศุภวิทยาเจริญกุล, 2560) สถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้อยู่ภายใต้สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายในแผนพัฒนาการศึกษาประเทศ โดยมุ่งเน้นการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้เท่าเทียมและเข้าถึงได้สำหรับเยาวชนทุกกลุ่ม รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบโจทย์กับทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเน้นความรู้ด้านดิจิทัล ความคิดสร้างสรรค์ เนื่องสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้อยู่ติดชานเมืองและเป็นแห่งเดียวที่มีพื้นที่ติดทะเล ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงมีกลุ่มผู้เรียนที่เป็นชนเผ่ามอญรวมอยู่ด้วย จึงเป็นความท้าทายอย่างยิ่งในการที่จะพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง

การเปลี่ยนแปลงของศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้สถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนไปสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง (High Performance Organization) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับต้องพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสู่องค์กรสมรรถนะสูง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2563) การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง คือ การที่สถานศึกษาประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน มีความคาดหวังสูงสำหรับความสำเร็จ มีสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (อินวาทิตตพันธ์, 2564) สอดคล้องกับแนวคิดของ Umar Bin Man (2018, 233) ได้สรุปลักษณะของโรงเรียนสมรรถนะสูงไว้ 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกลยุทธ์ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีศักยภาพได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม มีระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง ภายใต้การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลเพื่อการศึกษา (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2563) ดังนั้นการบริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศปัจจัยสำคัญในความสำเร็จ คือ ผู้นำ ถ้าองค์กรมีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ยอมนำพาองค์กรไปสู่ความได้เปรียบในการแข่งขัน สามารถเชื่อมโยงองค์กรให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์กรทั้งด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

การพัฒนาทุนมนุษย์เป็นกลยุทธ์สำคัญที่ทุกองค์กรให้ความสำคัญอันดับต้น ๆ และยังเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ยังเป็นปัญหาในปัจจุบัน (วิรัชพัชร นันทินบัณฑิต, 2563) ไม่ว่าจะเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ ครูไม่มีศักยภาพเพียงพอในการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาที่ต้องบริหารจัดการหลักสูตรและการสอนอย่างเอาใจใส่และสนใจพฤติกรรมการสอนของครู (ดวงเดือน ศิริโท และสมานจิต ภิรมย์ริน, 2561) จากประเด็นข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่การ

เป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ในยกระดับการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดสังกัด กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 70 แห่ง รวมทั้งสิ้น 2,801 คน (สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดสังกัด กรุงเทพมหานคร กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie & Morgan (1970, p. 607-610) โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 338 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เป็นลักษณะแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ, 2562)

2.2 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม มีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล เอกสาร แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรการสมรรถนะสูงของสถานศึกษากลุ่มกรุงเทพมหานคร

2.2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล กำหนดขอบเขตของเนื้อหาเพื่อดำเนินการสร้างเครื่องมือ

2.2.3 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) นำแบบสอบถามที่ได้เสนอผู้เชี่ยวชาญ แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC)

2.2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างการวิจัย จำนวน 30 ท่าน เพื่อวิเคราะห์ความเที่ยง (Reliability)

2.2.5 ปรับปรุงแก้ไขและนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย ขอความอนุเคราะห์ให้ออกหนังสือ ไปยังโรงเรียนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือด้วยตนเองไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 338 ฉบับ โดยผ่าน Google Forms / Email และด้วยตัวของผู้วิจัยเอง โดยได้รับกลับคืนร้อยละ 100

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และคำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงมาตรฐาน (S.D.)

4.2 การทดสอบสมมติฐาน โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรการสมรรถนะสูงของสถานศึกษากลุ่มกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบเป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ, 2562) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

ด้าน ที่	การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของ สถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้	$\bar{x}$	S.D.	การแปล ความหมาย	อันดับ
1	โครงสร้างองค์การ	4.44	.43	มาก	1
2	การนำองค์การ	4.37	.45	มาก	6
3	การให้ความสำคัญกับผู้เรียน	4.41	.45	มาก	3
4	การมุ่งเน้นบุคลากร	4.41	.46	มาก	4
5	การบริหารจัดการองค์การ	4.42	.46	มาก	2
6	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.38	.48	มาก	5
	เฉลี่ยรวม	4.40	.40	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = .40) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ โครงสร้างองค์การ ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = .43) การบริหารจัดการองค์การ ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = .46) การให้ความสำคัญกับผู้เรียน ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = .45) การมุ่งเน้นบุคลากร ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = .46) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = .48) และการนำองค์การ ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = .45)

2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา สรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

การเป็นองค์การสมรรถนะสูงของ สถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้	ระดับการศึกษา				t	P- value
	ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านโครงสร้างองค์การ	4.43	.42	4.44	.45	-.25	.80
2. ด้านการนำองค์การ	4.37	.46	4.38	.42	-.11	.92
3. ด้านการให้ความสำคัญกับผู้เรียน	4.39	.48	4.48	.41	-1.47	.14
4. ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	4.41	.45	4.40	.46	.34	.73
5. ด้านการบริหารจัดการองค์การ	4.41	.46	4.41	.46	-.01	.99
6. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.40	.47	4.35	.50	.85	.40
รวม	4.40	.40	4.41	.39	-.12	.91

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การเป็นองค์การสมรรถนะสูง ของสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F- ratio	P- value
1. ด้านโครงสร้างองค์การ	ระหว่างกลุ่ม	.25	2	.12	.68	.51
	ภายในกลุ่ม	60.82	335	.18		
	รวม	61.07	337			
2. ด้านการนำองค์การ	ระหว่างกลุ่ม	.11	2	.05	.27	.77
	ภายในกลุ่ม	67.78	335	.20		
	รวม	67.89	337			
3. ด้านการให้ความสำคัญกับ ผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	.92	2	.46	2.14	.12
	ภายในกลุ่ม	71.66	335	.21		
	รวม	72.58	337			
4. ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	.363	2	.18	.89	.41
	ภายในกลุ่ม	68.52	335	.21		
	รวม	68.89	337			

5. ด้านการบริหารจัดการองค์การ	ระหว่างกลุ่ม	.79	2	.40	1.89	.15
	ภายในกลุ่ม	70.07	335	.21		
	รวม	70.86	337			
6. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	.25	2	.13	.55	.58
	ภายในกลุ่ม	77.04	335	.23		
	รวม	77.29	337			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.27	2	.14	.85	.43
	ภายในกลุ่ม	53.11	335	.16		
	รวม	53.38	337			

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การเป็นองค์การสมรรถนะสูง ของสถานศึกษากลุ่มกรุงธนใต้	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F- ratio	P- value
1. ด้านโครงสร้างองค์การ	ระหว่างกลุ่ม	4.74	2	2.37	14.09**	.00
	ภายในกลุ่ม	56.33	335	.17		
	รวม	61.07	337			
2. ด้านการนำองค์การ	ระหว่างกลุ่ม	5.72	2	2.86	15.41**	.00
	ภายในกลุ่ม	62.17	335	.19		
	รวม	67.89	337			
3. ด้านการให้ความสำคัญกับ ผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.18	2	1.09	5.19**	.01
	ภายในกลุ่ม	70.40	335	.21		
	รวม	72.58	337			
4. ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	.97	2	.49	2.40	.09
	ภายในกลุ่ม	67.91	335	.20		
	รวม	68.89	337			
5. ด้านการบริหารจัดการ องค์การ	ระหว่างกลุ่ม	4.77	2	2.38	12.08**	.00
	ภายในกลุ่ม	66.09	335	.20		
	รวม	70.86	337			

6. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	7.43	2	3.72	17.82**	.00
	ภายในกลุ่ม	69.86	335	.21		
	รวม	77.30	337			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.88	2	1.94	13.13**	.00
	ภายในกลุ่ม	49.50	335	.15		
	รวม	4.74	2	2.37		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทุกด้าน ยกเว้นด้านการมุ่งเน้นบุคลากร

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา กลุ่ม กรุงเทพมหานคร ได้ สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และอภิปรายผลการวิจัย ซึ่งมีดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษากลุ่มกรุงเทพมหานคร ได้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารที่ชัดเจน ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติเมธ จริตงาม และคณะ (2568) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรังเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล รองลงมาคือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล 2) การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดโครงสร้างกระบวนการ รองลงมาคือ ด้านการมุ่งเน้นคุณภาพบุคลากร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการนำองค์กร

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษากลุ่มกรุงเทพมหานคร ได้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน แต่ปฏิบัติงาน

ภายใต้บริบทเดียวกันของสถานศึกษา และได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมองค์กร ระบบบริหาร และนโยบายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hanushek (2019) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลกระทบของระดับการศึกษาของครูต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในโรงเรียนที่มีสมรรถนะสูง ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของครูมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในระดับหนึ่ง โดยครูที่มีวุฒิปริญญาโทหรือปริญญาเอกช่วยเพิ่มคะแนนสอบของนักเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ได้เฉลี่ย 5-8% เมื่อเทียบกับครูที่มีวุฒิปริญญาตรี การสัมภาษณ์และแบบสอบถามแสดงให้เห็นว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเกี่ยวกับความสำคัญของการสอนแบบเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางและการใช้เทคโนโลยีในชั้นเรียน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ ในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกลุ่มครูรุ่นใหม่มักได้รับการปลูกฝังแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างเข้มข้นมากกว่าครูรุ่นก่อน จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Guskey (2021) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลกระทบของการพัฒนาวิชาชีพต่อโรงเรียนที่มีสมรรถนะสูง มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินว่าการพัฒนาวิชาชีพครูมีผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนที่มีสมรรถนะสูงในระยะยาวอย่างไร โดยเน้นการฝึกอบรมแบบร่วมมือและผลกระทบต่อพฤติกรรมนักเรียนและผลการเรียน ผลการวิจัยพบว่า การฝึกอบรมแบบร่วมมือเพิ่มประสิทธิภาพการสอน 22% และลดการขาดเรียนของนักเรียน 10% การติดตามผลช่วยเพิ่มผลลัพธ์ 30% การสัมภาษณ์ครู 50 คนแสดงให้เห็นว่า 92% ของครู ทั้งครูใหม่ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และครูเก่าที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี เห็นด้วยว่าการฝึกอบรมแบบร่วมมือและการติดตามผลช่วยเพิ่มความมั่นใจและทักษะการสอน โดยไม่พบความแตกต่างในความคิดเห็นตามประสบการณ์การทำงาน ซึ่งได้รับการยืนยันจากการทดสอบไคสแควร์ ($p\text{-value} > .05$)

2.3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทุกด้าน ยกเว้นด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทรัพยากรและศักยภาพตามขนาดสถานศึกษา โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีงบประมาณและบุคลากรที่มากกว่า ทำให้สามารถดำเนินการบริหารได้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี อินทร์แก้ว (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดสถานศึกษา โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายในการบริหารองค์การ การพัฒนาครูและบุคลากรและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง ได้องค์ประกอบทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา กลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ โครงสร้างองค์การ การให้ความสำคัญกับผู้เรียน การมุ่งเน้นบุคลากร การบริหารจัดการองค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการนำองค์การ และ 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ยกเว้นด้านการมุ่งเน้นบุคลากร **ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้** 1) ควรมีแบ่งงานสายงานที่ชัดเจนและพัฒนาความสามารถในการบริหาร: กำหนดความรับผิดชอบบุคลากรและเสริมสร้างทักษะการบริหารภายใต้ความกดดัน 2) ควรส่งเสริมการเรียนรู้เชิงวิชาการและพัฒนากระบวนการสอน สนับสนุนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนและปรับปรุงการสอนผ่านการนิเทศและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 3) วางแผนตามความต้องการและใช้เทคโนโลยี โดยยึดความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผนและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการตัดสินใจ และ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาการใช้กลยุทธ์ในการบริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาองค์การให้เป็นองค์การสมรรถนะสูง

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณา ศรีบุญเพ็ง. (2565). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ เครือข่ายกรุงเทพมหานคร. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(9), 1-14.
- กิตติเมธ จริตงาม, อรรครา ธรรมาธิกุล, วีระยุทธ ชาทะกาญจน์, ปราโมทย์ พรหมนิล. (2568). ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 1. *วารสารพุทธศาสนศึกษาและการวิจัย*, 11(2), 42-55.
- ดวงเดือน ศิริโท และ สมานจิต ภิรมย์ริน. (2561). การพัฒนาทุนมนุษย์ตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งเสริมประสิทธิผล โรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 12(2), 58-67
- ธันวา วาতিตพันธ์. (2564). องค์ประกอบของโรงเรียนมัธยมศึกษาสมรรถนะสูง. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- นพพล ศุภวิทยาเจริญกุล. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์. (2562). *ระเบียบวิธีการวิจัย (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพมหานคร: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.
- วิรัตน์ นันทินบัณฑิต. (2563). การพัฒนาทุนมนุษย์ของโรงเรียนสังกัดเทศบาล. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2563). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564 – 2569)*. กรุงเทพมหานคร: วันไพบ์เดย์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2563). *แนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสู่องค์กรสมรรถนะสูง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- อรุณี อินทร์แก้ว. (2563). การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- Buytendijk, F. (2006). The five keys to building a high-performance. *Organization Business Performance Organization*, 4(1), 24-30.

- De Waal, A. A. (2007). The characteristics of high-performance organization. Business Strategy Series, 8(3), 179-185.
- Guskey, T. R. (2021). Professional development impact on high-performing schools: A longitudinal study of teacher effectiveness. University of Kentucky Press.
- Hanushek, E. A. (2019). The impact of teacher education levels on student achievement in high-performing schools: A quantitative analysis of national data. Stanford University Press.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3), p. 607 – 610.
- Marc, Tucker. (2019). *Leading High-Performance School System*. Virginia USA: Alexandria.
- Uma Bin Man. (2018). Identifying Critical Success Factors for Schools Improvement among Excellent Principals in High Performing Schools in Malaysia: A Case Study. Thesis Doctor of philosophy, Institute of educational leadership. University of Malaya Kuala Lumpur, 233.